

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 97 o P 000067 11 Rev
Brčko, 03.11.2011. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Kaurinović Damjana, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Nedić Srđana kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja K. S. i O. D. iz B., zastupanog po staratelju K. S., a oboje zastupani po punomoćniku M. S., advokatu iz B., protiv tuženih Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i M. centra Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanih po zakonskom zastupniku, Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, v. sp. 1.902.873,90 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 97 o P 000067 08 Gžr od 15.04.2011. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 03.11.2011. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tužitelja se ODBIJA kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 97 o P 000067 08 Gžr od 15.04.2011. godine, odlučeno je kako slijedi:

„Tužbeni zahtjev tužitelja K. S. i O. D., oboje iz B., koji glasi:

Tuženi Brčko distrikt BiH i M. centar Brčko distrikta BiH dužni su solidarno isplatiti tužiocima D.-D. O. sinu L. i S. K. kći L. oboje iz B. naknadu za pretrpljenu materijalnu štetu i to:

I Tužiocima D.-D. O. i S. K. kao solidarnim povjericima:

- na ime izgubljene zarade, a za period od 01.01.1973. godine pa do 28.02.2011. godine ukupan iznos od 165.699,44 KM (slovima:stošezdesethiljadašestodevedesetdevet KM i četrdesetčetiri feninga) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od 28.02.2011. godine kao dana izvršenog vještačenja, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

- na ime dospjelih zakonskih kamata na ukupan iznos izgubljene zarade a za period od 01.01.1973. godine pa do 28.02.2011 godine ukupno 714.397,32 KM (slovima:sedamstočetрнаestihljadatristodevedesetsedam KM i tridesetdva feninga), zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, a počev od 08.04.2011. godine kao dana podnesenog zahtjeva, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

- na ime troškova boravka i smještaja u Zavodima za djecu i omladinu ometenu u razvoju, ukupan iznos od 153.476,00 KM (slovima:stopedesettrihljadečetirstosedamdesetšest KM) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, a počev od 28.02.2011. godine kao dana izvršenog vještačenja, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

- na ime dospjelih zakonskih kamata na ukupan iznos troškova smještaja do 31.12.1991. godine ukupno 801.889,44 KM (slovima: osamstojednahiljadaosamstoosamdesetdevet KM i četrdesetčetiri feninga), zajedno sa zakonskom zatezno kamatom, a počev od 08.04.2011. godine kao dana podnesenog zahtjeva, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

- na ime naknade za tuđu pomoć i njegu za period od 01.10.1998. godine do 28.02.2011. godine ukupan iznos od 22.696,93 KM (slovima: dvadesetdvijehiljadešestodevedesetšest KM i devedesettri feninga) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos a počev od 28.02.2011. godine kao dana izvršenog vještačenja, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

- na ime dospjelih zakonskih kamata na iznos naknade za tuđu pomoć i njegu za period od 01.10.1998. godine do 28.02.2011. godine ukupno 20.317,57 KM (slovima:dvadesetdvijehiljadetristosedamnaest KM i pedesetsedam feninga) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom a počev od 08.04.2011.

godine kao dana podnesenog zahtjeva, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II Tužiocu D.-D. O.

- na ime izgubljene zarade zbog trajno umanjene radne sposobnosti, a počev od 28.02.2011. godine pa ubuduće, mjesečnu rentu od po 256,62 KM (slovima: dvjestopedesetšest KM i šesdesetdva feninga), dok za to budu postojali zakonski razlozi ili do druge odluke suda, s tim što su dospjele a neisplaćene obroke rente dužni isplatiti odjednom, a buduće obroke dostavljati svakog mjeseca unaprijed, a najkasnije do petog u mjesecu staraocu O. D., S. K., zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na sve dospjele a neisplaćene obroke rente, počev od momenta dospelosti svakog mjesečnog iznosa rente, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

- na ime tuđe njege i pomoći iznos od po 150,00 KM (slovima: stopedeset KM) a počev od 28.02.2011. godine, kao dana izvršenog vještačenja pa nadalje dok za to budu postojali zakonski uslovi ili do druge odluke suda, s tim što su dospjele a neisplaćene obroke dužni isplatiti odjednom, a buduće obroke plaćati svakog mjeseca unaprijed, a najkasnije do petog u mjesecu na ruke staraoca O. D., S. K., zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na sve dospjele a neisplaćene obroke, počev od momenta dospelosti, pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja, te da tuženi tužiteljima isplati troškove parničnog postupka, a u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III Tuženi su dužni solidarno isplatiti tužiocima troškove parničnog postupka, prema troškovniku, koji će tužioci dostaviti po zaključenju glavne rasprave, a u roku od 15 dana prijema pismenog otpravka presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja U ODNOSU NA BRČKO DISTRIKT BiH SE ODBIJA.

Tužba tužitelja u odnosu na drugotuženog-M. centar Brčko distrikta BiH se odbacuje i ukidaju provedene radnje u postupku u odnosu na istog.

Obavezuju se tužitelji da tuženom Brčko distriktu BiH nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 107.774,10 KM u roku od 15 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.”

Protiv te presude tužitelji su blagovremeno izjavili reviziju, pobijajući istu u cijelosti i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine usvoji reviziju i preinači drugostepenu presudu tako što će u cijelosti udovoljiti tužbenom zahtjevu ili da ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine pobija istaknute revizione razloge i navode i predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Nakon što je na osnovu odredbe člana 39. stav 2. Stututa Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 17/08) i člana 434. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 8/09 i 52/10) dopuštenost i blagovremenost revizije ispitana prema odredbama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06, u daljem tekstu ZPP-a), a drugostepena presuda u granicama razloga navedenih u reviziji u skladu sa odredbom člana 313. istog zakona, reviziono vijeće ocjenjuje da je revizija dopuštena i blagovremena, ali da nije osnovana iz razloga koji slijede:

Obzirom da je, ispitujući osnovanost izjavljenih žalbi stranaka protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine br. P-447/77-I od 28.12.2007. godine, kojom je tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na prvotuženog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu prvotuženi) djelimično usvojen, a u odnosu na drugotuženi M. centar Brčko (u daljem tekstu drugotuženi) odbijen u cijelosti i prvotuženi obvezan tužiteljima naknaditi troškove postupka, našao osnovanim ukazivanje žalbama da je prvostepena presuda donesena uz bitne povrede odredaba parničnog postupka, žalbeno vijeće Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je rješenjem uvažilo izjavljene žalbe, ukinulo presudu prvostepenog suda i, radi otklanjanja počinjenih bitnih procesnih povreda i radi pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja, održalo glavnu raspravu.

U postupku pred drugostepenim sudom, a nakon što je po vještaku financijske struke izvršeno vještačenje visine materijalne štete (kojem nalazu stranke nisu prigovarale), tužitelji su podneskom od 08.04.2011. godine precizirali tužbeni zahtjev po vidovima štete i iznosima kao u izreci pobijane presude.

Pravni osnov svog zahtjeva tužitelji nalaze u paragrafu 1299. Opšteg građanskog zakonika, koji propisuje odgovornost za štetu koju učini zdravstveni radnik u svojstvu zaposlenog u zdravstvenoj ustanovi, u vezi sa paragrafom 1293. istog Zakonika, koji određuje šta je šteta, a zasnivaju ga na činjenici da tužitelju O. D. ne bi bila prema nalazu i mišljenju prvostepene invalidske komisije I. – S. br. 7655/68 od 06.11.1968. godine, dijagnosticirana bolest pod nazivom Imbecilitas – paralizis cerebrealis 27-15, odnosno isti ne bi bio invalid I kategorije i trajno nesposoban za samostalni život i rad, da ga u januaru 1953. godine, kada su ga roditelji kao osmomjesečno dijete zbog jako visoke tjelesne temperature odnijeli na pregled, liječnici Doma zdravlja u Brčkom nisu pogrešno, tj. neadekvatno liječili.

Zakonski zastupnik tuženih se suprotstavio takvom zahtjevu prvenstveno osporavajući postojanje uzročne veze između poduzetih mjera u liječenju O. D. i nastalih posljedica, tvrdnjom da se radi o nesretnom slučaju u medicini, a potom prigovorom zastare, navodom da je šteta konačno utvrđena 1968. godine (invalidska komisija I. – S.), a da se O. D. prvi puta pojavio kao tužitelj 10.05.1974. godine i prigovorom pasivne legitimacije u odnosu na prvotuženog, navodom da nije dokazano da je O. D. nošen u M. centar kada se razbolio (nema dokumentacije u spisu), a u odnosu na drugotuženog, da nije dokazana uzročna veza.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu tužitelja, drugostepeni sud je svoje stajalište o neosnovanosti istog zahtjeva utemeljio na utvrđenjima i procesnom materijalu u spisu predmeta:

da su, prema tvrdnji tužiteljice K. S., čijem iskazu zakonski zastupnik tuženog nije prigovorio, i prema iskazima saslušanih svjedoka (P. P., I. V., B. J., T. P., J. M., K. N., T. M. i L. Ž. – M.), O. V. i O. L. (roditelji tužitelja) O. D. u januaru 1953. godine, kao osmomjesečno dijete, zbog jako visoke tjelesne temperature (preko 40 °), odnijeli na pregled u D. zdravlja Brčko, gdje su ga liječnici pregledali, dijagnosticirali da boluje od gripa i odredili da se liječi kod kuće, terapijom za to oboljenje (čaj, aspirin, antibiotici-penicilin),

da su liječnici D. zdravlja u Brčkom, kod postavljene dijagnoze i načina liječenja ostali i nakon što su, prema neosporenoj tvrdnji tužiteljice K. S., roditelji O. D. ponovo odnijeli na pregled, jer se stanje zdravlja, odnosno izuzetno visoka tjelesna temperatura, crvenilo lica, zabacivanje glave, uporan i vriskav plač, nije popravljalo,

da je takvo stanje zdravlja O. D. trajalo oko mjesec dana, nakon čega su ga roditelji, zbog uočenih disfunkcionalnosti organizma, a na osnovu uputnice

liječnika M. S., u maju mjesecu 1953. godine odveli u Bolnicu u Sarajevu, gdje je nakon obavljenih pregleda i pretraga u otpusnici konstatirana dijagnoza „status post encefalitis“,

da je prvi pisani trag, odnosno pismeni dokaz o obraćanju medicinskoj ustanovi bolnički list broj 4708 ambulante u Brčkom od 24.04.1953. godine, iz kojeg je razvidno da je O. D. upućen neurologu i internisti u Bolnicu u Sarajevu, a potom su to Evidencija Dječijeg dispanzera u Beogradu iz 1956. godine, Dopis Klinike za dječije bolesti „Rebro“ Zagreb, iz kojeg je razvidno da se tu tužitelj liječio od maja mjeseca do oktobra mjeseca 1958. godine, uputnica u Bolnicu Sarajevo od 30.07.1960. godine, evidencija bolnice Rovinj iz 1962. godine (a svi oni, izuzev prvoga, konstatiraju stanje zdravlja nakon prebolovane upale mozga, odnosno st. post encephalidem),

dakle, da je naknadnim medicinskim pregledima potvrđeno da je tužitelj O. D. prebolio upalu mozga, a što je imalo za posljedicu da mu je zdravlje oštećeno, odnosno kako to proizilazi iz nalaza i mišljenja prvostepene invalidske komisije Ilidža – Sarajevo da je invalid I kategorije, trajno nesposoban za život i rad, bez mogućnosti osposobljavanja školovanjem i profesionalnom rehabilitacijom,

da prema podacima relevantne naučne i medicinske literature u tom periodu (1953. godina) nije bilo specifičnog i sigurnog lijeka i da su u liječenju korišteni preparati jod, hexamethylentetramicin, natrijum salicylicum, trypaflavin, elektrokolargol i vaccineurin, kao i simptomatski lijekovi, odnosno sedativi, analgetici i kardiak, koji su bez pouzdanog djelovanja, jer je reakcija na iste individualna i zavisi od više faktora (vrste virusa, imunološkog statusa pacijenta...),

da u dječijoj dobi najčešće virusi izazivaju ovo oboljenje,

da se ni sada, unatoč tome što od 1980. godine postoji antiviralni lijek, ishod bolesti ne može predvidjeti jer zavisi od jačine oblika, odnosno da i medicinski nadzor i liječenje u bolnici ne može garantirati da neće ostati posljedice, jer je u pitanju bolest za koju se ne može predvidjeti kako će se razvijati.

I pored zaključka drugostepenog suda na osnovi ocjene izvedenih dokaza, da se liječnici Doma zdravlja u Brčkom, prilikom pregleda i liječenja O. D. januara 1953. godine, nisu ponašali kako bi se iskusan i pažljiv liječnik opće prakse ponašao u datoj situaciji, odnosno da su odstupili od medicinskog standarda – načela sigurnog puta, jer su mu postavili dijagnozu „gripa“ i

odredili liječenje u kućnim uslovima terapijom karakterističnom u to vrijeme za to oboljenje (s tim što reviziono vijeće nalazi za potrebno napomenuti da, prema razlozima drugostepene presude temeljem provedenih dokaza, ta terapija je imala primjenu i u liječenju encefalitisa), a da su trebali, obzirom na okolnosti slučaja, uputiti ga u bolnicu (specijaliziranu medicinsku ustanovu) radi provjere postavljene dijagnoze, odnosno i pored postojanja štetne radnje (liječničke greške) i nastale štete, pravilno je shvaćanje drugostepenog suda da osim tih pretpostavki za odgovornost za štetu mora postojati i uzročna veza između štetne radnje i nastale štete kao posljedice i da sve ove pretpostavke se moraju ispuniti kumulativno, jer ako i jedna izostane nema odgovornosti za štetu.

Za građansku odgovornost za štetu nije dovoljna svaka prirodna (faktička) uzročna veza, koju utvrđuju medicinski vještaci, već se pravno relevantnom vezom između liječničke greške i štete smatra jedino ona liječnička greška koja je adekvatna nastaloj posljedici. Kako je adekvatna veza pravno pitanje o čijem postojanju odluku donosi sud ocjenom da li je prirodna veza (koju utvrđuju liječnici) i adekvatna, radi čega je u postupku pred drugostepenim sudom provedeno vještačenje po vještacima dr. L. Z. specijalisti neuropsihijatru, dr. Ž. M. specijalisti neuropsihijatru-neurologu, i timu vještaka U. kliničkog centra T. (u daljem tekstu UKC T.). Nakon ocjene nalaza i mišljenja vještaka, drugostepeni sud u postojećoj situaciji postojanja konkurencije stručnih nalaza pravilno je nalazu i mišljenju, kao i dopuni nalaza UKC T. „poklonio vjeru i prihvatio ih u cjelosti jer su urađeni stručno, objektivno i potkrijepljeni su medicinskom dokumentacijom“.

Temeljem nalaza UKC T. (koji nije proturiječan ni izjašnjenju dr. Ž. M. i dr. L. Z. pred drugostepenim sudom) i dopuni istog, drugostepeni sud je zaključio „da ni blagovremeno ni propisno liječenje tužitelja O. D. 1953. godine u bolničkim uslovima tada postojećim lijekovima ne bi rezultiralo stanjem zdravlja bez posledica, budući da sigurnog i specifičnog lijeka, koji je mogao bitno na utiče na tok njegove bolesti u januaru 1953. godine nije bilo, obzirom da nije bilo sigurnog i specifičnog lijeka za liječenje uzroka upale mozga, a da simptomatsko liječenje konkretnog, po svojoj prirodi teškog oboljenja, nije imalo izvjestan ishod jer su rezultati zavisili od prirode i težine oboljenja, pa kada, dakle, nije dokazano postojanje uzročne veze između greške ljekara D. zdravlja u Brčkom i štete kod O. D., onda ne postoji odgovornost tuženog za štetu“, radi čega je tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na prvotuženog odbio.

Odluku da tužbu tužitelja u odnosu na drugotuženog odbaci i ukine sve provedene radnje u postupku u odnosu na istog, drugostepeni sud je donio primjenom odredaba članova 28. stav 1. i 32. ZPP BD BiH, budući da M. centar

nije ustanova, odnosno zaseban pravni subjekt, a odluku o troškovima, donio je prema blagovremeno opredijeljenim zahtjevima za naknadu troškova postupka, saglasno uspjehu stranaka u ovoj parnici.

Revidenti pravosnažnu odluku drugostepenog suda pobijaju zbog „povrede odredaba parničnog postupka“ (procesni zakon po čijim pravilima je donesena drugostepena presuda, i po kojem se ispituje osnovanost predmetne revizije, koji je bio na snazi do 31.03.2009. godine propisuje u odredbi člana 312. bitne povrede odredaba postupka kao revizioni razlog), konkretno zbog povrede odredbe člana 8. ZPP-a (načelo ocjene dokaza), odredbe člana 4. i člana 274. u vezi sa članom 257. stav 1. i 194. ZPP-a (sadržane u ZPP-u koji je u primjeni od 31.03.2009. godine – načelo kontradiktornosti, omogućavanja postavljanja pitanja vještaku, primjena odredaba ZPP-a o saslušanju svjedoka kod saslušanja vještaka), i u osnovi ukazuju da je drugostepeni sud, iz svih provedenih dokaza, tačnije pogrešnom i nesavjesnom ocjenom dokaza, prije svega medicinskih vještačenja, nepravilno zaključio da ne postoji uzročna veza između neadekvatnog liječenja tužitelja O. D. i nastale štete kao posljedice. Pogrešnu ocjenu tužitelji vide u tome da u situaciji kada se radi o bolesti encefalitis i kada blagovremeno i adekvatno liječenje može imati tri ishoda: smrt pacijenta, izlječenje sa posljedicama i potpuno ozdravljenje, odnosno u situaciji kada nije moguće sa sigurnošću utvrditi ishod liječenja, ne mogu se ignorisati činjenice da su postojale i kolike su bile te mogućnosti (mogućnost izlječenja bez posljedica), i da u takvim situacijama sud zaključak o postojanju uzročne veze treba da izvede iz visokog stepena vjerovatnoće da šteta ne bi nastupila da nije bilo liječničke greške.

Pravilnost takvog rezonovanja o postojanju uzročne veze, tužitelji opravdavaju i tvrdnjom da su se svi medicinski vještaci izjasnili da je postojala mogućnost izlječenja bez posljedica po zdravlje tužitelja i to na način da blagovremen i adekvatan tretman bolesti encefalitis, dostupan u tom periodu može značajno reducirati smrtnost i posljedične komplikacije (UKC T.), odnosno da adekvatan tretman u konkretnoj situaciji bi vodio izbjegavanju štetnih posljedica procentualno izraženo preko 50% (vještak Ž. i vještak L.), pa je saglasno tome drugostepeni sud za pravilnu odluku o postojanju uzročne veze trebao utvrditi u kojem procentu, odnosno kolika bi, procentualno izražena bila mogućnost ozdravljenja O. D. da je nakon blagovremeno postavljene prave dijagnoze adekvatno liječen u specijaliziranoj zdravstvenoj ustanovi. Mogućnost izlječenja procentualno izražena, po tvrdnji tužitelja bi se dala utvrditi imajući u vidu vrstu i težinu konkretnog oboljenja, kada je započet i kako je proveden bolnički tretman, imunološki status pacijenta, uticaj simptomatskih lijekova, a svakako i statističke podatke relevantne medicinske

literature, kao i činjenicu da je u vrijeme kada je tužitelj O. D. prebolovao encefalitis u B. bila endemija tog oboljenja.

Međutim, reviziono vijeće prihvata stajalište žalbenog vijeća Apelacionog suda vezano za postojanje uzročne veze, pa samim tim i za (ne) odgovornost Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za štetu koja se ogleda u trajnom oštećenju zdravlja O. D..

Ovo stoga, što i reviziono vijeće nalazi da u situaciji, kada za konkretnu bolest tada, odnosno 1953. godine, ne postoji specifičan i pouzdan lijek, i kada i blagovremeno simptomatsko liječenje, kako je prema navodima tužilačke strane O. D. liječen kod kuće (mirovanje, skidanje tjelesne temperature itd..), u bolničkim uslovima za sobom ne povlači sigurno ozdravljenje liječenog pacijenta, ne može se zaključiti, da nije bilo propusta liječnika Medicinskog centra Brčko u postavljanju dijagnoze i da su vođeni medicinskim standardom – načelom sigurnog puta O. D. i uputili u bolnicu kao specijaliziranu ustanovu, da bi O. D. iz bolesti sigurno izašao bez oštećenja zdravlja, tim prije što ni simptomatsko liječenje kod kuće nije tomu rezultiralo.

Dakle, prihvatajući princip „sve ili ništa“, drugostepeni sud nije počinio propust kada provedene dokaze, a naročito vještačenja po vještacima medicinske struke, nije cijenio u smislu utvrđivanja stepena vjerovatnoće izliječenja O. D. od bolesti encefalitis.

Drugostepeni sud, obzirom da je, po ocjeni ovog suda, pravilno izveo zaključak o nepostojanju uzročne (adekvatne) veze kao kumulativnog uslova odgovornosti prvotuzenog za štetu, nije povrijedio ni odredbe ZPP-a na koje ukazuju revidenti, jer i da je omogućio tužiteljima da na okolnosti stepena vjerovatnoće ispituju vještaka koji je usmeno obrazlagao nalaz i dopunu nalaza UKC T., saglasno gore obrazloženom, po ocjeni ovog suda pravilnom načinu utvrđenja postojanja uzročne veze, te su činjenice same za sebe bez značaja za ovaj spor.

Stoga što u konačnom, ni izjašnjenja vještaka dr Ž. M. i dr. L. Z. pred sudom nisu u suprotnosti sa nalazom i mišljenjem tima vještaka UKC T., jer oba vještaka tvrde da je postojala mogućnost izliječenja, odnosno da su postojale „velike mogućnosti izliječenja bez posljedica“ u zavisnosti od mnogih faktora (vrste virusa, imunološkog stanja organizma, starosti djeteta...), kod iznesenog stajališta revizionog vijeća, koji potvrđuje stajalište žalbenog vijeća, da za postojanje adekvatne uzročne veze nije relevantna mogućnost i stepen mogućnosti već siguran ishod izliječenja bez posljedica po zdravlje i kod činjenice da ni simptomatsko liječenje kod kuće po preporuci liječnika D.

zdravlja u B. nije uticalo na nastanak posljedica prebolovanog encefalitisa, nije osnovano ni ukazivanje revidenata da je sud pogrešno cijenio te dokaze.

Pri tome, valja ukazati da je vještak dr. Ž. M. u izjašnjenju pred drugostepenim sudom tvrdio da u konkretnom slučaju blagovremen i adekvatan tretman stvara „veliku mogućnost izliječenja od posljedica“, dakle isti je odstupio od tvrdnje iznijete u pisanom nalazu da bi pravilan tretman sigurno doveo do izliječenja, a da je u konačnom vještak L. Z. prihvatila u potpunosti taj stav vještaka Ž. M., kod gore iznesenog, a posebno imajući u vidu da takva izjašnjenja vještaka Ž. i vještaka L. u biti nisu kontradiktorna nalazu i dopuni nalaza UKC T., pokazuje se irelevantnim ocjena procentualno izraženog stepena vjerovatnoće vještaka Ž. M., odnosno ocjena da li je ili nije vještak L. Z. prilikom sačinjavanja nalaza, imala sve potrebne parametre – podatke i pravilan nalog suda da bi vještačila na okolnosti postojanja veze između liječničke greške i bez posljedica saniranja bolesti encefalitis koju je prebolovao O. D..

Mada se i saznanje da li su kortikosteroidi bili upotrebljavani za liječenje bolesti encefalitis u januaru 1953. godine, kod činjenice da ni oni (kako i sami revidenti u reviziji navode) nisu siguran i specifičan lijek koji sa sigurnošću liječi upalu mozga, čini da nisu odlučni za utvrđenje postojanja uzročne veze saglasno stajalištu drugostepenog i revizionog suda, valja reći da je drugostepeni sud pravilno zaključio da isti nisu bili upotrebljavani u tu svrhu u to vrijeme na području bivše Jugoslavije. Naime, nasuprot paušalne tvrdnje vještaka Ž., stoji medicinskom literaturom potkrijepljeno izlaganje dopune nalaza U. T. pred sudom, a takvo saznanje ne opovrgava ni podnesak koji su dostavili revidenti, u kojem Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ne potvrđuje da su se kortikosteroidi januara 1953. godine na području FNRJ koristili u medicini za liječenje bolesti encefalitis.

U situaciji kada je u ovom predmetu izvršeno više medicinskih vještačenja i da nasuprot tvrdnji vještaka Ž. vezano za upotrebu kortikosteroida stoji obrazlaganje dopune vještačenja UKC T., potkrijepljeno adekvatnom medicinskom literaturom (udžbenik dr. Ive Glavana), a pri tome imajući u vidu gore navedeni dopis Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojeg su revidenti dostavili, a u konačnom i dejstvo navedenog lijeka, neosnovan je i navod istaknut u reviziji da je drugostepeni sud trebao pozvati vještaka Ž. da dopuni svoj nalaz, odnosno da potvrdi svoju tvrdnju o upotrebi kortikosteroida 1953. godine u liječenju bolesti encefalitis.

Inače, sukladno iznesenom, i to što je, kako tvrde revidenti vještak UKC T. prilikom obrazlaganja dopune nalaza na pitanja odgovarao sa „ne znam“,

„vjerovatno“, te propustio da navede tri lijeka koja su se koristila u liječenju simptoma bolesti encefalitis, pravilno drugostepeni sud takve propuste cijeni kao propuste koji ne slabe dokaznu snagu vještačenja UKC T., jer svi lijekovi pomenuti kod izlaganja dopune nalaza UKC T. (pa i tri lijeka koji nisu navedeni u pisanoj dopuni nalaza) nisu specifični i sigurni za liječenje encefalitisa.

Također, u pogrešan kontekst revidenti stavljaju riječi vještaka „sad ću vam sve oboriti“ kada ukazuju na nepristrasnost i neprofesionalnost vještaka koji je obrazlagao nalaz i dopunu nalaza UKC T., jer je iz tonskog zapisa sa ročišta održanog pred drugostepenim sudom dana 11.06.2010. godine, nedvojbeno da se ta konstatacija vještaka odnosi na obaranje, od strane tužitelja istaknutog prigovora kontradiktornosti osnovnog sa dopunom nalaza UKC T..

Budući, kako i po ocjeni ovog suda, utvrđenje postojanja uzročne veze između greške liječnika M. centra u B. počinjene prilikom dijagnosticiranja bolesti i s tim u vezi neupućivanja O. D. januara 1953. godine na bolničko liječenje i štete u vidu trajnog oštećenja njegovog zdravlja, pretpostavlja utvrđenje činjenice, da bi blagovremen bolnički tretman od strane medicinskih radnika doveo do sigurnog ishoda njegovog izliječenja bez posljedica (osim utvrđenja temeljem iskaza gore navedenih svjedoka nema pismene medicinske dokumentacije da je liječen u M. centru u B. u januaru 1953. godine budući da je prvi pismeni trag o obraćanju pomenuti bolesnički list iz aprila mjeseca 1953. godine), svi navodi revidenata koji su vezani za stepen mogućnosti, okolnosti koje bi mogle određivati stepen mogućnosti, te povrede postupka koje se ogledaju u onemogućavanju strankama da na te okolnosti (mogućnosti i stepena mogućnosti izliječenja) ispituju vještaka medicinske struke, su neosnovani obzirom na izneseno stajalište i stoga ne mogu dovesti do drugačije odluke o tužbenom zahtjevu od odluke drugostepenog suda.

Kako drugotuženi M. centar B., nije izdvojen u medicinsku javnu ustavnovu zasebnog pravnog subjektiviteta, a činjenica da li će i kada će to biti, odnosno da je postupak transformacije u toku, ne stvara mogućnost da bude stranka u postupku, otuda je drugostepeni sud je pravilnom primjenom odredaba članova 28. stav 1. i 32. ZPP-a odlučio kada je tužbu tužitelja u odnosu na drugotuženog odbacio i ukinuo sve provedene radnje u odnosu na istog.

Ne stoji ni navod revidenata da je propustom koji se ogleda u tome da pobijana odluka ne sadrži pouku o pravnom lijeku, koji je obligatorni dio presude, drugostepeni sud povrijedio odredbe člana 5. Zakona o izmjenama i

dopunama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 300. stav 1. ZPP-a (koji je u primjeni od 31.03.2009. godine) i da je takvim postupanjem drugostepeni sud uskratio tužiteljima pravo na pravni lijek, jer sama činjenica da su revidenti blagovremeno izjavili reviziju i da je ovaj sud osnovanost iste razmatrao i donio ovu odluku, opovrgava tvrdnju tužitelja da im je na taj način uskraćeno pravo na pravni lijek.

Konačno, kako tužitelji i odluku o troškovima postupka pobijaju ističući nepravilnost odluke o glavnoj stvari, kao i isticanjem povrede načela efikasnosti i načela ekonomičnosti, a pri tome pozivajući se i na prava zagarantirana Europskom konvencijom, kod činjenice da troškove postupka koji su tužitelji pobijanog odlukom obvezani solidarno naknaditi prvotuženom čine samo troškovi žalbenog postupka i troškovi prouzrokovani otvaranjem glavne rasprave pred drugostepenim sudom (dakle troškovi nastali u periodu od 11.02.2009. godine do 15.04.2011. godine), koji konkretnim prigovorima nisu dovedeni u pitanje, jer nije osporena visina ni nužnost – potreba za dosuđenim izdacima, ovaj sud nalazi i odluku o troškovima postupka, sadržanu u izreci drugostepene presude, pravilnom.

Kako je drugostepeni sud svoje stajalište o neosnovanosti tužbenog zahtjeva pravilno utemeljio na principu „sve ili ništa“, dakle, kako nisu ostvareni istaknuti revizioni razlozi bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, koje razloge revidenti u osnovi vezuju za pogrešan način utvrđenja uzročno posljedične veze, niti su u postupku pred drugostepenim sudom počinjene one bitne procesne povrede na koje sud pazi po službenoj dužnosti, radi čega je valjalo reviziju, kao neosnovanu odbiti na osnovu člana 320. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06).

PREDSJEDNIK VIJEĆA,

Damjan Kaurinović